



# PETER PAN

Yhdysvallat, 2003

**Ohjaaja:** P.J. Hogan

**Pääosissa:** Jeremy Sumpter, Rachel Hurd-Wood, Jason Isaacs, Harry Newell, Ludivine Sagnier, Freddie Popplewell

**Suomalaiset äänet:** Jan Lindroos, Anniituuli Kasurinen, Heikki Sankari, Ulla Renko, Joakim Geitel, Henri Piispanen, Carla Rindell, Ossi Ahlapuro, Otto Piispanen, Oakari Tamminen, Miika Vintturi, Feniks Willamo, Jali Menna

**Ikäraja:** K7

**Kesto:** 115 min.

**Genre:** fantasia, seikkailu

**Oppimateriaalin tehtävät** on suunniteltu alakoulun luokille.

**Oppimateriaalin teemoja:** aikuiseksi kasvaminen, tarinan kertominen, seikkaileminen

## SYNOPSIS

Eräänä iltana Wendy on kertomassa pikkuveljilleen hurjia tarinoita Kapteeni Koukusta. Veljien nukahdettua Wendy tapaa lastenhuoneessa Peter Panin, pojan joka osaa lentää. Peteriä kiehtoo Wendyn kertomat sadut ja pyytää tätä mukaansa Mikä-Mikä-maahan kertomaan satuja myös Kadonneille pojille. Keneen voi luottaa, kun Helinä-keiju on mustasukkainen tai kun Wendystä tuleeikin merirosvo nimeltä pitkäkynsi Jill.

J.M. Barrien satuklassikko kertoo Darlingin lasten huikeasta seikkailusta Peter Panin kanssa Mikä-Mikä-maassa.

Tämä uusin elokuvaversio nostaa esiin aikuiseksi kasvamisen vaikeutta ja sen herättämiä tunteita. Pienille katsojille elokuva voi ajoittain tuntua jopa pelottavalta, mutta isommille satukerronnastaan huolimatta tämä versio voi toimia keskustelun avauksena murrosiän kysymyksiin.

## Elokuvan katsomisen jälkeen

### 1. Satuklassikko

a) Keskustelkaa mitä tarkoittaa klassikko. Mikä tekee Peter Panin tarinasta klassikon? Mitä muita klassikkosatuja tiedätte? Haastatelkaa kotona vanhempia sekä isovanhempia. Mitä satuklassikoita he tietävät?

Nykysuomen sanakirja määrittelee sanan klassikko alansa mestariksi tunnustetuksi, pysyvääarvoiseksi tai klassiseksi vakiintuneeksi (taide)teokseksi.

b) Pohtikaa mitä tarina Peter Panista kertoo 1900-luvun alun Englannista. Millaisena elokuvassa kuvataan kotia, perhettä, vaatteita, koulua, vanhempien huolia, 12-vuotiaan tytön velvollisuuksia, jne... Mitkä asiat tarinassa voisivat olla kirjailijan omasta elämästä?

Peter Pan syntyi tarinoista, joita James Matthew Barrie kertoi viidelle kasvattipojalleen. Aluksi Barrie kirjoitti Peter Panista näytelmän 1904 ja kirjana se ilmestyi vuonna 1911. Mielikuvituksellisen Peter Panin kerrotaan sisältävän lontoolaiskirjailijan omaelämäkerrallisia aineksia. Peter Panista on tehty useita versioita, lyhentämättömänä se ilmestyi suomeksi vasta 2002 Art Housen kustantamana.

## 2. Kuka on Peter Pan?

a) Kerätkää yhdessä ylös tietoja, mitä elokuva kertoo pojasta nimeltä Peter Pan?

Hän elää ilman aikuisten sääntöjä. Hänellä on karkaileva varjokuva ja hän osaa lentää iloisten ajatusten voimin. Hänen ystäviään ovat Helinä-keiju ja Kadonneet pojat. Hänen vihollisensa ovat merirosvot ja Kapteeni Koukku...

b) Miten Peter Panin olemassaolo näkyy Mikä-Mikä-maassa?  
Mm. säätilan muutokset.

## 3. Aikuiseksi kasvaminen

P.J. Hoganin elokuvaohjaus keskittyy erityisesti aikuiseksi kasvamisen ongelmaan. 12-vuotiaan Wendy'n täti ja vanhemmat valmistelevat tyttöä aikuisuutta varten. Wendy ja Peter Pan käyvät useita keskusteluita sekä tunteista että tulevaisuudesta. He kokeilevat vanhemmuutta leikkimällä Kadonneitten poikien vanhempia. Wendyllä rakastuminen ja perhe ovat tulevaisuuden suunnitelmia. Peter puolestaan ei haluaisi kasvaa aikuiseksi eikä ajatella ikäviä asioita. Hän kieltää omat tunteensa, vaikka osaakin iloita ja surra. Mahdollisuus elää ikuisesti lapsena onnistuu vain Mikä-Mikä-maassa. Oman näkökulman aikuistumiseen ja puolison löytämiseen, tuo Kapteeni Koukku, joka suree omaa yksinäistä kohtaloaan.

a) Kirjoittakaa tai keskustelkaa mitä aikuiseksi kasvamiseen liittyy.  
Millaisia tunteita murrosikä voi aiheuttaa? Mikä on vaikeinta? Mitä mahdollisuuksia aikuisuus tuo tullessaan? Mitä toiveita ja suunnitelmia sinulla on aikuisuuteen liittyen? Millainen on mielestäsi hyvä aikuinen?

b) Järjestäkää luokassanne väittely, niin että kolme oppilasta asettuu Wendy'n rooliin

puolustamaan aikuiseksi kasvamisen tärkeyttä ja toiset kolme oppilasta Peter Panin rooliin puhumaan lapsuuden huolettomuudesta ja halusta samaistua Peterin kaltaiseen elämään.

## 4. Henkilöiden tarkastelua

a) Mitä henkilöitä elokuvan tarina sisältää? Peter Pan, Kadonneet pojat, keijut, merirosvot, intiaanit, merenneidot...

Ketkä henkilöistä ovat ystäviä tai vihollisia keskenään? Miten se näkyy heidän teoissa ja toiminnassa?

Onko elokuvassa sankareita? Miten sankaruus heissä näkyy?

b) Pohtikaa yhdessä, mikä muokkaa käsityksiämme satuhahmoista. Mistä rakentuu kuva, joka meillä on esimerkiksi merenneidoista, keijuista tai merirosvoista? Osaatteko nimetä joitain elokuvia tai kirjoja, jotka ovat muokanneet mielikuvianne. Millaisina elokuvan henkilöt kuvataan? Poikkeako henkilöiden kuvaaminen mielestänne aikaisemmin totutusta?

c) Millainen sankari- tai satuhahmo sinä haluaisit olla? Etsi oma henkilöahmo, joka asuisi Mikä-Mikä-maassa. Kuka hän on? Missä hän asuu? Kenen kaveri hän on? Piirrä hahmostasi ja hänen kodistaan luonnoksia, joiden avulla voit esitellä hahmoa toisille. Piirrookset voivat toimia myöhemmin tarinan kertomisen tai kirjoittamisen pohjana.

## 5. Merirosvolaivat

a) Etsikää kirjastosta tietoa merirosvoista. Mitä heistä kerrotaan? Mitkä asiat merirosvoista ovat keksittyjä tarinoita ja mitkä ovat todellisia asioita? Selvittäkää onko merirosvoja vielä olemassa.

b) Merirosvolaiva-kollaasi  
Piirtäkää tai maalatkaa näyttäviä merirosvolaivoja korkeine mastoineen ja luurankolippuineen. Leikatkaa laivat ääriiviivoja myöten irti paperista. Laveeratkaa toinen paperi vesivärin sinisen sävyillä. Paperin kuivuttua repikää siniseksi maalatusta paperista suikaleita. Lopuksi liimatkaa värilliselle piirustuspaperille sekä merirosvolaiva että "vaahtopäiset" suikaleet alloiksi.

**6. Peter Pan vastaan Kapteeni Koukku**

Peter Pan ystävineen vastaan Kapteeni Koukku merirosvoineen. Tehkää näkyväksi kahden joukon vastakkain asettelu ja voimainkoetus seuraavien liikuntasalissa tai koulun pihalla tehtävien leikkien avulla:

## a) Köydenveto

Jakakaa oppilasryhmä kahteen osaan. Varatkaa tukeva ja riittävän pitkä köysi, jotta jokainen osallistuja saa hyvän veto-otteen köydestä. Köyden keskikohta merkitään lipulla ja kummankin joukkueen puolelle piirretään rajaviiva. Se joukkue, joka saa ensimmäisenä vedettyä merkkilipun oman rajaviivan yli on voittanut.

## b) ”Pokka pitää...”

Jakakaa oppilasryhmä kahteen osaan. Ryhmät asettuvat vastakkain, noin neljän metrin etäisyydelle toisistaan. Kustakin ryhmästä vuorollaan astuu yksi oppilas oman ryhmänsä eteen näyttämään omalle joukolleen jonkin hassun ilmeen ja eleen, jonka koko ryhmä näyttää vastustajajoukolle samanaikaisesti. Tarkoituksena on saada vasta puoli hymyilemään tai nauramaan. Hän, jonka pokka ei pidä, joutuu siirtymään vastustajan joukkueeseen. Ryhmät ilveilevät toisilleen vuorotellen. Leikkiä voidaan jatkaa sovittun ajan tai kunnes toiselta puolelta loppuu vastustajat.

**7. ”Toisesta oikealle ja suoraan aamuun saakka”**

Osoitteena toisesta oikealle ja suoraan aamuun saakka, johdattaa Peter Pan lapset halki avaruuden kohti Mikä-Mikä-maata. Suunnitelkaa ja rakentakaa ryhmissä Mikä-Mikä-maan pienoismalleja tai luokkana yksi iso maa, johon jokainen ryhmä rakentaa sovittun kohteen, mm. intiaanien leirin, merirosvolaivan, Peter Panin kodin, Wendyn majan, merenneitojen lahden, jne. J.M. Barrie: Peter Pan, Art House 2002 kirjan alkulehdiltä löytyy yksi karttapohja Mikä-Mikä- maasta. Rakennusmateriaaleina voi käyttää erilaisia askartelu- ja luonnonmateriaaleja. Rakentelutöihin on aina hyvä varata runsaasti aikaa sekä itse työskentelyyn että keskusteluun valmiiden töiden äärellä.

**8. Seikkailurata Mikä-Mikä-maassa**

a) Koulun ”isot” oppilaat (tai koulukummit) suunnittelevat pienille koulun liikuntasaliin tai pihalle seikkailuradan. Liikuntasalissa rata rakennetaan jumppamatoista, telinevoimistelun välineistä, puolapuista, köysistä, jne. Koulun pihalla hyödynnetään kiipeilytelineitä ja koulumetsää radan rakentamiseen. Seikkailuradan varrella mm. ryömitään Peter Panin maanalaiseen kotiin, varotaan tikittävää krokotiilia, kiipeillään merirosvolaivassa, hypätään lankulta mereen, jne.

Alussa tai lopuksi voidaan leikkiä, kuka pelkää Kapteeni Koukku (säännöt: kuka pelkää mustaa miestä -leikistä)

b) Liikunnallisen hetken päätteeksi rentoudutaan yhdessä. Oppilaita pyydetään selin makuulle sekä sulkemaan silmänsä. Käydään kertojan avulla mielikuvin vielä seikkailussa tapaamassa sadun henkilöitä ja rauhoitetaan kellimään vaaleanpunaisilla pilven hattaroilla. Lopuksi Helinä-keiju käy herättämässä jokaisen oppilaan hiljaisella kosketuksellaan.

Materiaalin on laatinut luokanopettaja  
Annika Henriksson.